

"هفت شین" و "هفت سین" دو نماد از شادخواری ایرانیان

دانان)، و هومن (اندیشه نیک)، اردیبهشت (پاکی و راستی)، شهریور (شهریاری آرزو شده با کشور جاودانی)، سپتامبر مزد (عشق و پارسایی)، خرداد (رسایی و کمال) و امرداد (نگهبان گیاهان) بوده اند.

همچنانی نقل است که هفت شین نیز مرسوم بوده و بعدها به هفت سین تغییر نام یافته است. شمع، شراب، شیرینی، شهد (عسل)، شمشاد، شربت و شقایق یا شاخه نبات، اجزای تشکیل دهنده سفره هفت شین بوده اند.

آنچه که در سفره هفت سین قرار می‌گیرد، باید دارای هفت خصوصیت باشد: ۱. پارسی باشد؛ ۲. با بند واژه‌ی «س» آغاز شود؛ ۳. ریشه‌ی گیاهی داشته باشد؛ ۴. خوردنی باشد؛ ۵. اسم مرکب نباشد؛ ۶. برای بدن سودمند باشد؛ بنابراین هر آنچه که دارای این ویژگی‌ها نیست اگر چه هم با بند واژه‌ی «س» هم آغاز شده باشد نمی‌تواند جزو هفت سین به حساب آید. در زبان پارسی، تنها هفت چیز هستند که این ویژگی‌ها را دارا هستند:

۱. سیر : به نام و عنوان اهورامزدا

۲. سیب : به نام و عنوان سپتامبر مذ (اسفند)

۳. سبزی : به نام فرشته‌ی اردیبهشت

۴. سنجد : به نام فرشته‌ی خرداد

۵. سرکه : به نام فرشته‌ی امرداد

۶. سمنو : به نام فرشته‌ی شهریور

۷. سماق : به نام فرشته‌ی بهمن

آینه و کتابی مقدس در کنار آن هم از اجزائی است که تقریباً در هر سفره هفت سینی چیده می‌شود. برخی بر این باورند که سکه که نماد «دارایی» و آب که نماد «پاکی و روشنایی» است بهتر است در کنار هم قرار گیرند و سکه را درون ظرفی از آب سر سفره می‌گذارند.

.....

ادائره‌المعارف ویکی پدیا

در میان پدیده‌های چون اعیاد و مناسبت‌های ماندگار در زندگی و تمدن بشری، نمونه‌های گوناگونی را می‌توان یافت که هر کدام دیرینه و میراثی کهنه بر پیشینه‌ی خود داشته و در گذشته‌ی هر کدام نیز افسانه‌ها و اسطوره‌های بسیاری می‌توان یافت.

از قدیم، انسانها جشن‌ها و آیین‌های خود را جهت برگزاری مراسم شکرگزاری و سپاس از ایزد یا ایزدان خود می‌دانستند و در این گونه مراسم نمادهایی را به عنوان مشخصه‌های خاص آن انتخاب کرده و بر آنها تأکید می‌کرده اند. بسیاری از این جشنها جایگاه ملی داشته و ایرانیان نیز به دلیل اینکه مردمانی شادخوار و خوش مشرب بوده اند با برگزاری جشن‌های متعدد سطح روحیه‌ی منحصر به فرد خود را بالاترگه داشته و در این خصوص ارزش‌ها و مرام‌های خاص جامعه‌ی آریایی خود را در میان مردم گسترش داده اند.

به طور حتم سخن گفتن در خصوص عید نوروز و نمادها و ویژگی‌های آن خود نیازمند کتابتی بس طولانی است که شاید امکان انتشار آن در این شماره از ویژه نامه میسر نباشد. اما آنچه در این مناسبت مجالی به پرداختن آن است، نماد معروف آن سفره هفت سین بوده که جایگاهی ویژه در برگزاری مراسم نوروز و این عید باستانی دارد.

در آیین‌ها و اعیاد کهنه ایران زمین بیشتر جشن‌ها را به همراه خوان‌هایی برگزار می‌کردند که هر کدام دارای انواع خوراکی‌ها و نمادهای خاص خود بود. خوان نوروز نیز «هفت سین» نامیده می‌شد که مشخصات خاص خود را داشت.

اینکه سفره‌ی هفت سین را بر عدد هفت بنا نهادند، شاید به این دلیل باشد که عدد هفت دارای جاگاه مقدس و خاصی بوده است. چراکه واژگان هفت آسمان، هفت دریا، هفت گیاه و تقسیم بندی هفت روز هفته، خود نشان از اهمیت این عدد نزد ایرانیان بوده و هست. از سوی دیگر شاید بتوان برپایی سفره هفت سین را بر اساس یادبودی از هفت امشاسپندان دانست؛ به گونه‌ای که هفت امشاسپندان مقدس از جمله‌ی اهورامزدا (به معنی سرور